

Viešpats globoja teisiųjų kelią, o nedorėlių kelias veda į pražūtį (Ps 1,6)

2014 m. liepa Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 7 (144)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

DIDYSIS ĮSAKYMAS

Generalinio superintendente kun. Tomo Šerno pamokslas,
pasakytas 2014 metų birželio 22 d. Biržuose per iškilmingas Sinodo uždarymo pamaldas

Mieli Sinodo nariai ir svečiai,

gyvename laikais, kada Europoje krikščionybė pateikiama kaip ne labai svarbus – privatus, asmeninis reikalas. Kažkokia senovinė keistenybė privačių namų „virtuvėje“. Vyraujanti žinia, kurią mums teigia šių laikų dvasia: nesvarbu, ką darai savo miegamajame kambaryje, savo virtuvėje – tai tavo asmeninis reikalas. Svarbu paklusti valstybės įstatymams, eiti į darbą ir mokėti mokesčius. Teikiama nuomonė, kad tik valstybė, turima omeny jos valdžia, geriausiai žino, kaip auklėti vaikus, ko juos mokyti. Valstybė pa-

sirūpins tavo sveikata, kūnu ir dvasia, apgins nuo priešų ir suteiks socialinę apsaugą. Tam sukurtos ministerijos ir kariuomenė. Valstybė toleruoja „privatų gyvenimą“, tačiau žinome, jog valstybė gali neleisti darbe nešioti kryželį ant drabužių viršaus, viešumoje skelbti savo tikėjimo tiesas, įsitikinimus ar tiesiog pastatyti Kalėdų eglutę miesto aikštėje. Mums gali atrodyti, kad Dievas ir krikščionybė stumiami į namų užkampius, kad pakantumo aplinkui krikščionybę vis mažėja, kad esame verčiami krikščionybę laikyti tik privataus hobio sfera. Dėl to sielojasi populistiniai politikai,

bet ką apie tikėjimo išpažinimą ir jo vietą sako Šventasis Raštas?

DIDYSIS ĮSAKYMAS

Klausyk, Izraeli! Viešpats, mūsų Dievas, yra vienintelis Dievas! Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visomis jėgomis. Šitie žodžiai, kuriuos tau šiandien skelbiu, tepasilieka tavo širdyje; mokyk jų savo vaikus ir apie juos kalbėk, sėdėdamas savo namuose, būdamas kelionėje, guldamas ir atsikeldamas. Pristvirtink juos kaip ženklą prie savo rankos ir prie kaktos; užrašyk juos ant durų staktų ir savo kiemo vartų. /Pakartoto Įstatymo 6, 4–9/.

Skaitant šią Šventojo Rašto vietą mintyse neužčiomis kyla prisiminimų ir palyginimų. Pavyzdžiui: apie ant rankos užsirašytas matematines formules prieš kontrolinį darbą mokykloje. Arba ant šaldytuvo durų, vonios veidrodžio ar durų staktos užsirašytą svarbią informaciją, kurios būtina nepamiršti. Tačiau Dievo Žodžio žinia, kurią skelbia Didysis įsakymas, kurią nuolatos turėtume laikyti savo širdyje, matyti ant savo rankos, šaldytuvo durų, staktos bei sienos, yra daugiau nei kosminio dydžio ir svarbos – *Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visomis jėgomis*. Visi dešimt Dievo įsakymų yra prasmingi todėl, kad yra pirmasis įsakymas, sakantis apie Dievą, kuris išveda iš vergovės. Mes, evangelikai reformatai, esame mažuma mūsų valstybėje, bet konstitucinės teisės normos mums suteikia lygias galimybes. Tačiau juk šios konstitucinės teisės normos kyla iš to paties šaltinio – pirmojo Dievo įsakymo. Taip pat ir visa „sveikatos ir socialinės apsaugos“ pradžia iškūnyta Dievo įsakymuose: gerbk tėvą ir motiną, nežudyk, nevok, negeisk to, kas tavo artimojo. Visa tai yra įmanoma pagrįsti tik tada, kai širdyje suvokiamas bei branginamas pagrindinis, Didysis įsakymas – *Mylėk Viešpatį, savo Dievą*.

Nors nuo vaikystės esame pratinami suvokti, kad mumis realiai rūpinasi valdžia, bet vyresni žmonės žino, kad garantijų iš tiesų yra nedaug. Ne tik Šv. Raštas, bet ir istorija, mūsų gyvenimiška patirtis rodo, kad tautos ir valstybės atsiranda ir sunyksta, sukuriami ir atšaukiami įstatymai, kinta mados ir galimybės, ekonomistų prognozės dažnai yra netikslios, valiuta pasikeičia. Jau kelintą rudenį mūsų Bažnyčios nariai Dubingiuose organizuoja Kapų šventę buvusios bažnyčios šventoriuje. Pamini ten palaidotus mūsų bendratikius ir Reformacijos gynėjus kunigaikščius Radvilas. Didingoje pilivietėje nebėra nei bažnyčios, nei pilies. O juk Radvilos stengėsi, investavo į valstybę, politiką... Šiandieną juos atsimename dėl indėlio į Bažnyčios reformacijos skatinimą. Prisiminus tarpukario Lietuvos Respubliką, suprantame, kad valstybė neapgynė nei savęs, nei žmonių nuo tremčių į Sibirą, nuo karo, nuo Paneirių duobių ir nelaisvės.

Be abejo, evangelikų reformatų bendrija, kaip juridinis asmuo, kaip tradicinė Bažnyčia, visada turi stengtis normalizuoti ir gerinti santykius su valstybės institucijomis, bet privalu prisiminti, kad nieko nėra pastovaus, tik Dievo Žodis lieka

amžinai. Istorijoje esti nemažai momentų, kai nebelieka jokios žmonių valdžios ir žmonių įstatymai nieko nebesaugo. Nebeliauja jokios valdžios, išskyrus paslaptingai veikiančią Dievo valdžią. Nebeliauja jokių žmonių įstatymų, išskyrus Dievo įsakymus, kaip dabar kai kuriose rytų Ukrainos vietose. Kai tose vietovėse į žmones nutaikytas mirtinas ginklas, nebelieka viltis niekuo kitu, išskyrus Dievo malonę – gal ginklą turintis žmogus atsimins Viešpatį ir įsakymą „Nežudyk“?

Kodėl šis įstatymas vadinamas Didžiuoju? Todėl, kad Didysis įsakymas skelbia visiems žmonėms jų gyvenimo prasmę, džiaugsmą, vilčių ir apsaugos pirmučiausią ir galutinį pagrindą. Tai skelbimas ir mums. Jis sako: klausyk, žmogau, klausyk, tauta, – *Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visomis jėgomis*.

Šį įsakymą tikrai verta užsirašyti ant rankos, šaldytuvo durų, durų staktoje, kad jis įsispaustų į protą, širdį, sielą ir gyvenimą. Kad nepamirštume šių – ypač svarbių žmogaus laisvės žodžių perduoti vaikams, anūkams ir vienas kitam.

Amen.

**Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas**

Eilinis 2014 metų Sinodo suvažiavimas Biržuose

Savaitgalį prieš pat Jonines, birželio 21–22 dienomis, Biržuose į eilinį 2014 metų Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo suvažiavimą susirinko aukščiausioji Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios valdymo institucija – Sinodas. Buvo sprendžiami Bažnyčios organizaciniai klausimai, tvirtinamos dvasininkų tarnystės misijos, priimti svarbūs tolesniam Bažnyčios gyvenimui nutarimai.

Į Sinodo suvažiavimą atvyko trisdešimt sprendžiamojo balso teisę turinčių Sinodo narių: Lietuvos evangelikų reformatų kuratorių kolegijos dvasiniai ir pasaulietiniai kuratoriai, parapijų delegatai bei kiti kuratoriai, svečiai ir parapijiečiai.

Pirmoji Sinodo diena – posėdžių diena. Jų metu svarstomi ir sprendžiami Lietuvos evangelikams reformatams svarbūs klausimai, dėl kurių sprendimus gali priimti tik Sinodas, pateikiamos Bažnyčios vadovų ataskaitos, parapijų ar kitų bažnytinių organizacijų pranešimai. Posėdžių diena prasidėjo Sinodo atidarymo pamaldomis, kurias laikė evangelikų reformatų dvasininkai: Lietuvos evangelikų reformatų gen. superintendentas kun. Tomas Šernas, vicesuperintendentas kun. Rimas Mikalauskas, kun. Raimondas Stankevičius, kun. Tomas Sakas, kun. Sigita Švambarienė, katechetas Neilas Čijunskas.

Gen. superintendentas kun. Tomas Šernas, pradėjęs atidarymo pamaldas, savo homilijoje Sinodą palygino su Sekminių išvakarėse susirinkusiais ištikimaisiais Kristaus mokiniiais, kurie bendrai meldėsi ir Bažnyčia gavo Šventosios Dvasios dovanas. Sinodai, veikiant Šv. Dvasiai, išrinkti ir atvykę iš įvairių parapijų, atstovauja visai Bažnyčiai, visoms parapijoms. *Mes*, – kalbėjo kun. T. Šernas, – *šios evangelinės tvarkos laikomės iki šiol. Kai kam gali pasirodyti, kad yra daug šurmulio, išblaškoma Dvasia, tačiau Šventajame Rašte matome – Apaštalai susirinko, sprendė iškiliusius Bažnyčiai svarbius klausimus, kilo net aštrūs ginčai. Savo susirinkime išsirinko vyrus, kuriuos pasiuntė jiems atstovauti ir skelbti Evangeliją. Mes laikomės Apaštalų mokymo,*

vadovaujamės jų patyrimu.

Generalinis superintendentas kun. T. Šernas savo kalbą grindė 1637 m. išleista Reformatų liturgine knyga – Gdanskio Agenda, išvardijo Sinodų tikslus.

Po Homilijos visi penki dalyvaujantys pamaldose kunigai dėkojo Viešpačiui Dievui už tai, kad leido vėl susirinkti į metinį Bažnyčios aukščiausiąjį susirinkimą, meldė Sinodui vaisingo darbo, drąsos ir stiprybės sieloms, ištikimybės Bažnyčios aukščiausiam vadovui žemėje ir Danguje – Jėzui Kristui, kad būtų priimti teisingi sprendimai.

Po pamaldų naujai Sinodo metų kadencijai buvo išrinkta Sinodo vadovybė: Sinodo direktorius – kuratorius Donatas Balčiauskas, cenzorius – kun. Rimas Mikalauskas, sekretoriumi – kun. Raimondas Stankevičius. Vicedirektorius nėra renkamas, nes pagal kanoninę reformatų teisę juo yra generalinio superintendente pareigas einantis dvasininkas – kun. Tomas Šernas.

Sinodą pasveikino atvykę svečiai: Biržų rajono savivaldybės merė Irutė Varzienė, Amerikos jungtinės reformatų presbiterionų Bažnyčios (angl. *Associated Reformed Presbyterian Church*, toliau sutrumpintai – ARPC) kunigas Frankas van Dalenas, Krikščionių bendrijos *Tikėjimo žodis* vyr. pastorius Gabrielius Lukošius, Šiaulių *Tiesos žodžio* bažnyčios pastorė Anželika Krikštaponienė ir Vilniaus bažnyčios pastorius Darius Širvyys, taip pat laisvai atvyko Naujosios Akmenės bažnyčios pastorius Mindaugas Palionis ir Kuršėnų bendruomenės ganytojas Romas Tuominis, Klaipėdos *Miesto bažnyčios* ganytojas Saulius Karosas.

Biržų merė I. Varzienė dėkojo reformatams ne tik už praeities nuo-

Biržų merė Irutė Varzienė

pelnius, bet ir dabartiniams Bažnyčios žmonėms: kun. R. Mikalauskui, kuris visada labai dalykiškai padeda spręsti miesto problemas, nenusileisdamas ten, kur ginami reformatų interesai. Dėkojo vilniečiui kurt. Donatui Balčiauskui, kuriam Biržų reikalai visada yra labai svarbūs, pabrėždama, kad jis visad pasiekia ko, jo nuomone, reikia Biržams: atkakliai kovojo dėl pylimų, dengusių reformatų bažnyčią nuo miesto svečių, nukasimo, dabar – dėl poeto, giesmių kūrėjo Stanislovo Dagilio paminklo tinkamos vietos suradimo, apšiurusią medinių namų Kęstučio gatvėje nudažymo ir kt.

Dėkojo merė ir kunigei Sigitai Švambarienei, kuri savo šeimoje priglaudusi ir įkūrusi Šeimynos namus vaikams našlaičiams, džiaugėsi jos bendravimo kultūra.

Amerikos jungtinės reformatų presbiterionų Bažnyčios kunigas Frankas van Dalenas trumpai papasakojo apie savo Bažnyčią. Ji vykdo apie šimtą misijų įvairiuose pasaulio kraštuose, ne tik Europoje, Amerikoje, bet ir musulmonų šalyse. Priminė, kad prieš savaitę ARPC Sinode

Šiaurės Karolinos valstijoje Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai atstovavo kun. R. Mikalauskas. Dėkojo, kad Lietuvos evangelikų reformatų konsistorija pakvietė jį svečiu į Sinodą Biržuose, viliasi, kad kitais metais, pramokęs lietuviškai, jis galės atvykti į mūsų šalį dešimčiai metų tarnauti Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčioje, pasidalyti savo patirtimi, paremti Lietuvos dvasininkus Evangelijos tarnystėje.

Krikščionių bendrijos *Tikėjimo žodis* vyr. pastorius Gabrielius Lukošius dėkojo visos bendrijos vardu už pakvietimą. *Tikėjimo žodžio* bažnyčia neseniai atšventė tik 25-tį, kai reformatų Bažnyčia mini 460 metų. G. Lukošius pabrėžė, kad *Tikėjimo žodžio* tikintieji mokosi iš tų pačių šaltinių, kuriuos atvėrė reformatų tėvai, dėkojo už bendrystę, kad gali prisijungti prie reformatų nešamos Evangelijos vėliavos, džiaugėsi, kad šyla mūsų Bažnyčių tarpusavio santykiai, linkėjo Sinodui Šventosios Dvasios malonės ir Dievo išminties.

Klaipėdos *Miesto bažnyčios* dvasininkas Saulius Karosas perdavė linkėjimus Sinodui nuo savo tik 17-tuosius metus skaičiuojančios bendruomenės, vyresniųjų, ir džiaugėsi, kad gali kartu tarnauti Dievui. Jis taip pat priminė, kad yra kilęs iš Biržų: jo senelis ir tėvas buvo reformatų parapijos nariai.

Prieš prasidedant posėdžiams buvo perskaityti sveikinimai, kuriuos atsiuntė: kun. dr. Kęstutis Daugirdas, kun. diak. Erika Dilytė-Brooks, išeivijos lietuvių reformatų kolegijos prezidentas dr. Paulius Slavėnas, krt. Aleksandra Balčiauskienė, Lietuvos Respublikos Seimo nariai Aleksandras Zeltinis ir Povilas Urbšys.

Lietuvos evangelikų reformatų vicesuperintendentas kun. Rimas Mikalauskas pakvietė Sinodą pakilti maldai, prisimenant neseniai Viešpatyje užmigusius Sinodui brangius: buvusį Konsistorijos prezidentą krt. Mykolą Mikalajūną, garbės kuratorių Joną Gylį (Johanes Gillies), lietuvių evangelikų reformatų išeivijoje (JAV) kuratorių prof. Martyną Yčą, Vengrijos vyskupą emeritą Karolį Totą (Karoly Toth).

Patvirtinus Sinodo darbotvarkę, pradėta *Antroji sesija*.

Sveikatos apsaugos ministras V. P. Andriukaitis ir gen. superintendentas kun. Tomas Šernas pasirašo susitarimą dėl Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios sielovados patarnavimų teikimo sveikatos priežiūros įstaigose

Sinodui raštu ataskaitas pateikė gen. superintendentas kun. T. Šernas, Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos prezidentas krt. Petras Romualdas Puodžiūnas, Revizijos komisijos pirmininkas krt. Giedrius Vaitiekūnas, taip pat dauguma parapijų bei Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“. Atsakius į sinodalų klausimus, ataskaitos buvo patvirtintos, pranešimai priimti domėn.

2014 metų Sinodo kanonais įtvirtinta:

Nuspręsta pasirašyti Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos *Susitarimą* dėl Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios sielovados patarnavimų teikimo sveikatos priežiūros įstaigose (kan. IV-2014).

Remiantis kun. Sigitos Švambarienės 2014-02-28 prašymu bei Dvasininkų sesijos rekomendacija, patvirtintas 2014-03-01 Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos sprendimas atleisti kun. Sigitą Švambarienę nuo Biržų evangelikų reformatų parapijos II-sios dvasininkės bei VŠĮ „Vaiko užuovėja“ kapelionės pareigų (kan. V-2014).

Priimta 2014-02-28 Dvasininkų sesijos rekomendacija ir VŠĮ „Vaiko užuovėja“ kapelionu paskirtas evangelikų liuteronų kun. Juozas Mišeikis, o Evangelinio Biblijos instituto studentas Vaidotas Ickys patvirtintas lektoriaus tarnystei,

talkinti dvasininkams Lietuvos evangelikų reformatų parapijose (kan. VI ir VII-2014).

Nuspręsta įpareigoti Konsistoriją įsteigti Bažnytinį teismą ir sudaryti komisiją Bažnytinio teismo nuostatų projektui paruošti. Į komisijos sudėtį deleguota: kun. T. Šernas (pirmininkas), Eglė Grucytė, Alvydas Verbickas, krt. Holgeris Lahayne'ė ir Bažnyčios teisininkas (kan. VIII-2014). Vienas aktualiausių bažnytinio teismo, kaip atskiros bažnytinės institucijos, atkūrimo poreikių – bažnytinių santuokų panaikinimo klausimai, taip pat poreikis bažnytinės atsakomybės klausimais netrikdyti pasaulietinių teismų, juos kompetentingai išspręsti pačioje Bažnyčioje.

Patvirtinta Komisija kanono (kan. VI-2012, Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo kuratorių nuostatai) analizei iš šių asmenų: krt. Donatas Balčiauskas (pirmininkas), krt. R. Bareikienė, kun. R. Stankevičius, D. Gudliauskienė, krt. G. Vaitiekūnas (kan. IX-2014).

Pavesta Konsistorijai iki 2015 metų Sinodo išversti į lietuvių kalbą kunigaikštystės Liudvikos Karolinos Radvilaitės laišką Sinodui ir paruošti kanono projektą (X-2014). Vykdamas Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo kanoną XVII-1930 ir kan. VIII-1935, eilinio 2015 metų Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo suvažiavimo data patvirtinta

artimiausią savaitgalį prieš Jonines – 2015 m. birželio 20–21 dienomis, Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje (XI-2014).

Kitais vidaus Bažnyčios administracinio ir ūkinio pobūdžio klausimais buvo priimti memorialai: Sinodo mandatų komisijos, Bažnytinės vadovybės, Revizijos komisijos pranešimai. Sinodas pasisakė už iškėlimą iš privataus kiemo į viešąją erdvę Biržų evangelikų reformatų parapijos vargonininko, 1910 metų giesmyno sudarytojo ir poeto Stanislavo Dagilio paminklą. Rekomenduojama vieta – prie Vilniaus ir jo vardu pavadintos gatvių sankryžos.

Sinodo sesijų metu iš viso buvo priimta 20 sprendimų. Sinodo direktorius krt. D. Balčiauskas, pabaigdamas paskutinę sesiją, padėkojo Sinodo sekretoriui, Seniorato darbuotojams, Sinodo dalyviams už gerą pasiruošimą šiam suvažiavimui, tinkamai parengtus bažnytinės teisės projektus, Biržų evangelikų

reformatų parapijos žmonėms už sudarytas geras sąlygas, papuoštą bažnyčią, maitinimą. Pasidžiaugė, jog įvykdžius Sinodo suvažiavimu iškeltus uždavinius, Sinodo dalyviai galėjo pasinaudojo galimybe apsilankyti koncerte Radvilų pilyje ar dalyvauti dvasininkų diskusijoje parapijos namuose.

Sekmadienis – antroji Sinodo diena – prasidėjo iškilmingomis 2014 metų Sinodo suvažiavimo uždarymo pamaldomis su Viešpaties Vakariene. Pamaldos buvo išskirtinės, kadangi pirmą kartą Lietuvos evangelikų reformatų istorijoje buvo pasirašytas *Susitarimas* su Lietuvos Respublikos valstybine institucija – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija. *Susitarimą* dėl Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios sielovados patarnavimų teikimo sveikatos priežiūros įstaigose pasirašė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Vytenis Povilas Andriukaitis ir Lietuvos

evangelikų reformatų gen. superintendentas kun. Tomas Šernas. Pamaldų metu iš sakyklos buvo paskelti Sinodo priimti kanonai.

Iškilmingose pamaldose, be sveikatos apsaugos ministro Vytenio Povilo Andriukaičio, specialiai atvykusio į *Susitarimo* pasirašymo ceremoniją, dalyvavo Biržų ir Kupiškio rinkiminėse apygardose išrinktas Seimo narys Aleksandras Zeltinis su žmona Simin Wieghard-Zeltinis, Hanzos–Lietuvos draugijos „Draugystės vartai“ prezidentė, Vokietijos Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotinė Lietuvai, bei Seimo narys nuo Panevėžio – Povilas Urbšys su žmona Jūrate.

Po pamaldų, laikantis tradicijos, visi sinodalai, svečiai ir parapijiečiai buvo pakviesti bendrai nuotrukai bei pabendrauti, pasidalyti išpūdziais ir pasivaišinti Biržų parapijos namuose surengtoje agapėje.

InfoRef.Lt

Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios XII Sinodas

Liepos 12 d. Tauragėje įvyko Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios XII Sinodas.

Liuteronai į Sinodus renkasi kas treji metai. Sinodo darbe dalyvavo ne tik sinodalai – parapijų delegatai, bet ir svečiai iš Lietuvos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Vokietijos, Norvegijos, Estijos, Latvijos ir Baltarusijos. Šių metų Sinodas – rinkiminis.

Dar vienai devynerių metų kadencijai buvo pratęsti LELB vyskupo Mindaugo Sabučio įgaliojimai.

Per iškilmingas Sinodo atidarymo pamaldas vyskupas M. Sabutis, asistuojant kunigams Reinholdui Morui ir Liudui Miliauskui, į kunigus įšventino diakoną Valdą Miliauską, iki šiol tarnavusį Rusnės, Natkiškių, Švėkšnos ir Ramučių parapijose, taip pat jis yra Vyžių parapijoje veikiančio reabilitacijos centro „Gabrielius“ direktorius.

Į Sinodą buvo atvykę ir sveikino svečiai iš kitų šalių liuteronų Bažnyčių: Estijos ev. liuteronų Bažnyčios arkivyskupas Andres Pöder, Latvijos ev. liuteronų Bažnyčios arkivyskupas Jānis Vanags, Baltarusijos savaran-

kiškosios ev. liuteronų Bažnyčios vadovas kun. Vladimir Meyerson, Norvegijos Bažnyčios Tunsbergo vyskupijos Larviko dekanas kun. Terje Fonk, Vokietijos Šiaurės ev. liuteronų Bažnyčios atstovė Baltijos šalims kun. Christa Hunzinger, JAV Misūrio Sinodo liuteronų Bažnyčios atstovas kun. Daniel S. Johnson. Si-

node dalyvavo ir Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios sveikinimus perdavė reformatų kunigas Tomas Sakas.

Be kitų klausimų, Sinode buvo aptartas pasiruošimas Reformacijos 500 metų jubiliejui, kurį 2017 metais švęs visas pasaulis.

„V.r.ž.“ inf.

Paminėtos 130-osios kunigo Adomo Šerno metinės

Liepos 8 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje įvyko poeto, vertėjo, publicisto, Evangelikų reformatų Bažnyčios superintendente kunigo Adomo Šerno 130-ųjų gimimo metinių minėjimas.

Pranešimą apie šią iškilią asmenybę skaitė žurnalistė Aurelija Arlauskienė, vargonavo Muzikos ir teatro akademijos absolventė Aušra Pačegonytė, giesmėmis vakarą papuošė jungtinis Vilniaus ev. reformatų *Giesmės* ir *Pagirių dainorių* choras (vadovė Janina Pamarnackienė) bei Henrikas ir Birutė Barauskai.

Minėjimą sveikinimo žodžiu pradėjo Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos (toliau – Draugijos) pirmininkas Donatas Balčiauskas, pabrėžęs, kad tai esąs bendras Draugijos ir Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčios renginys.

Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčios klebonas kun. Raimondas Stankevičius minėjimo dalyvius pasveikino *Šventojo Rašto* eilutėmis.

Žurnalistė Aurelija Arlauskienė, prieš pradėdama skaityti savo pranešimą apie poetą, vertėją, publicistą, Evangelikų reformatų Bažnyčios superintendantą kunigą Adomą Šerną, nuoširdžiai padėkojo Draugijos valdybai už pasitikėjimą ir įpareigojimą parengti pranešimą apie Vasario 16-osios Akto signataro Jokūbo Šerno vyresnįjį brolį Adomą – sudėtingo likimo asmenybę, daugiau kaip penkiasdešimt metų gerbtą ir rodytą pavyzdžiu, o likus vos keliems mėnesiams iki mirties savų ir svetimų pasmerkta.

Nuosekliai supažindinusi su kun. A. Šerno darbais – spaudai parengtais ir išspausdintais dviem *Giesmynais* ir dviem *Heidelbergo katekizmais*, taip pat paminėjusi jo kūrinius, dėl įvairių priežasčių taip ir likusius tik rankraščiuose (A. Šernas buvo paruošęs ir trečią 300 giesmių giesmyną, skirtą jaunimui ir moksleiviams, daug eilėraščių bei tekstų chorui ir solo su akompanimentu; *Trumpą krikščionių Bažnyčios istoriją*; *Apybraižą apie Reformaciją Lietuvoje*; *Naująjį Testamentą*, verslą iš senovės graikų kalbos; *Senojo*

Testamento Psalmių knyga, verstą iš hebrajų kalbos) pranešėja nukėlė susirinkusius į 1964-uosius. Metus, kurie padalijo Adomo Šerno gyvenimą į dvi dalis – iki tų metų birželio 1-osios ir po jos. „Pirmąją kunigo gyvenimo, veiklos, tarnavimo dalį su malonumu reformatai mini įvairiomis progomis – vardija jo didžius, per daugiau kaip penkiasdešimt kunigavimo metų nuveiktus darbus. O tai, kas atsitiko 1964-ųjų viduvasarį ir vėliau – reformatams yra itin skausminga. Norisi aną tolimą vasarą išbraukti iš Adomo Šerno biografijos, pabaigiant ją viena data – 1965-ųjų sausio 6-ąja. Adomo Šerno mirties diena. Bet prisiminimai apie sovietmečio klaidą, kai nepatogi tiesa buvo nutylima, kai mums, žurnalistams, buvo uždėtas Glavlit'o apynasris, kai galvojome viena, o rašyti reikėjo kita, mane paskatina leisti į tų metų labirintą“, – dėstė žurnalistė A. Arlauskienė.

Susirinkusiems pranešėja pristatė antrosios XX amžiaus pusės politinį lauką, kuomet religinį gyvenimą, kunigus budriai sekė LKP, LLKS, KGB valdžios institucijų darbuotojai, prižiūrėjo Religinių reikalų tarybos prie SSRS MT įgaliotinis. Dvasininkams drausta dalyvauti valstybės, kultūriniame, visuomeniniame gyvenime. Kunigų pamokslus užrašinėjo slaptieji agentai. Būtent tada, 1964

metų birželio 1 d., Adomas Šernas parašė laišką, pavadinęs jį *Non credo, quia absurdum est* (*Netikiu, nes tai nesąmonė* – lot.), kuriame aštuoniasdešimtmetis, paskutinius mėnesius gyvenantis dvasininkas atsisakė kunigystės.

A. Arlauskienei dalijantis savo įžvalgomis bažnyčioje buvo junta ma didžiulė įtampa, susipynusi su sunkiai nusakomu palengvėjimo jausmu... Užuo ir vėl dideliu lanku aplenkus šį skaudų įvykį, bene pirmą kartą apie tai kalbėta viešai. „Skaitant prieš 50 metų kunigo Adomo Šerno pasirašytas mintis apima keistas jausmas – lyg jos būtų rašytos ne vieno, o kelių žmonių... Net ir pavadinimas *Netikiu, nes tai nesąmonė* yra lyg šarvuotos durys, kurių kodo per pusę amžiaus niekas taip ir neperprato. Vieni laišką panaudojo propagandai, antri laiško autorių nuteisė, tretį išbraukė jo pavardę iš įvairių leidinių, dar kiti jau pusę amžiaus gyvena su taip ir neatsakytu „Kodėl?“ – kalbėjo pranešėja. – Ieškantiems atsakymo vertėtų giliau pažvelgti į datas, laikus, o ypač į faktą, kad kunigas Adomas Šernas sunkiai sirgo, kad žinojo, jog gyventi liko vos keli mėnesiai... Kas gali paneigti prielaidą, jog taip sudegindamas save apsaugojo artimų žmonių ramybę, jų ateitį?“.

Po A. Arlauskienės pranešimo

Žurnalistė Aurelija Arlauskienė

pasisakė Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos garbės pirmininkas Sigitas Kregždė, Vilniaus universiteto docentė, filosofė, sovietologė Nerija Putnaitė. Pastaroji domisi, tyrinėja ir šiuo metu baigia rengti spaudai knygą apie kunigus, sovietų valdžios metais atsisakiusius kunigystės. „Netikiu, kad Adomas Šernas atsisakė tikėjimo, – sakė N. Putnaitė. – Keista, kad A. Šernas, parašęs štai tik šį laišką, yra statomas vienon greton su daug ateistinių straipsnių sukurpusiu eks-kunigu Jonu Ragausku (1907–1967) ar Ateizmo muziejaus direktoriumi

„Giesmė“ ir Pagirių dainorių choras

Stasiu Markoniu (1902–1973)“.

Minėjimo metu Jungtinis *Giesmės* ir *Pagirių dainorių* choras atliko lietuvių liaudies giesmes *Pranaše didis, Tave mylėsiu*, o kun. Adomo Šerno giesmę *O Dieve, sergėk bočių žemę* pagiedojo visi renginio dalyviai. Gimnaitė Birutė Šernaitė-Barauskienė su vyru Henriku Barausku dovanojo susirinkusiems savo brolio Tado Šerno 1998 metais sukurta kūrinį *Protėvių dvasia*, skirtą Nemunėlio Radviliškio parapijiečiams.

Viktorija Liauškaitė
Nuotraukos autorės

P.S. Visas žurnalistės Aurelijos Arlauskienės pranešimas *Evangelikų reformatų Bažnyčios superintendente kunigo ADOMO ŠERNO – 130-osios gimimo metinės* yra išspausdintas leidinyje *Mokslo Lietuva** Nr. 14 (524).

**Mokslo Lietuva* – dvisavaitinis, vienintelis Lietuvos mokslininkų laikraštis, leidžiamas nuo 1989 m. rugpjūčio mėn., vyriausiasis redaktorius Gediminas Zemlickas. Laikraštis internete: <http://mokslolietuva.lt>

Adomo Šerno Evangelikų giesmyno istorija

Kun. Adomo Šerno keletą dešimtmečių rengtas evangelikams – reformatams ir liuteronams Giesmynas didelių pastangų dėka buvo išleistas vokiečių okupacijos laikais – 1942 metais. Atspausdintą tiražą pasidalijo Lietuvos reformatų ir liuteronų Bažnyčios. Sakoma, kad liuteronams skirta dalis buvo susandėliuota prie Nemuno esančios Šv. Trejybės liuteronų bažnyčios pagalbinėse patalpose. Tą rudenį buvo potvynis, pakilęs vanduo užliejo patalpas, sušlapo giesmynai, tapo nebetinkami naudojimui. 1956 m. Evangelikų liuteronų konsistorijos sudaryta komisija parengė ir išleido jau vien liuteronams skirtą Giesmių ir maldų knygėlę, kurioje nemažai giesmių buvo paimta iš A. Šerno Evangelikų giesmyno.

Reformatai atspausdintus giesmynus parsivežė į Biržus, bet irgi nepradėjo naudoti, o susandėliavo Biržų ev. reformatų bažnyčios „viršugrityje“ – ant aukšto. Vaikystėje landžiodami po bažnyčios užkaborius matydavome stirtas sukrautų knygų, tarp jų ir A. Šerno Evangelikų giesmynus. Biržiečiams mielesnis vis dar buvo S. Dagilio giesmynas. Apie 1960–1970 metus senųjų giesmynų ėmė trūkti. Senjoras kun. P. Jašinskas pradėjo „pratinti“ parapijiečius prie naujojo giesmyno: buvo skelbiami giesmių numeriai lygiagrečiai iš senojo ir naujojo giesmynų. Tačiau retas kuris nešdavosi į bažnyčią naująjį – senasis buvo šiek tiek patogesnis – plonesnis, nes giesmės buvo atspausdintos ne eiliuotai, o kaip ištisinis tekstas, žodžiai mintinai

žinomi. Ir tik po 1982 metų reformatams tarnavęs liuteronų kunigas Reinholdas Moras pamaldose ima skelbti giesmes tik iš A. Šerno sudaryto giesmyno. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, atsikūrė parapijos Vilniuje, Kaune – jos buvo aprūpintos dar 1942 metais atspausdintais Evangelikų giesmynais. Išsibaigus jų tiražui, Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos pastangomis, parėmus išseivijos reformatams, buvo išleistas fotografuotinis Evangelikų giesmyno leidimas, naudojamas iki šiol. Naujo giesmyno rengimo reikalai nejudą iš vietos.

Adomas Šernas liks mūsų istorijoje kaip paskutinio reformatų giesmyno sudarytojas.

D. Gudliauskienė

Stovykla „Daugiau nei auksas“

Šiais metais Evangelikų reformatų Bažnyčia kvietė vaikus į organizuojamą krikščionišką sporto stovyklą „Daugiau nei auksas“. Tokia stovykla kaip krikščioniška sporto stovykla buvo organizuojama pirmą kartą.

Ji vyko Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokykloje birželio 23–27 d. Šiais metais stovyklavo devyniolika vaikų, mylinčių sportą, futbolą ir norinčių pažinti Dievą, ir tik berniukų, kurių amžius vyravo nuo 7 iki 13 metų. Šiuos jaunuosius sportininkus prižiūrėjo keturi vadovai, taip pat Švedijos Suvienytosios evangelikų Bažnyčios, parėmusios šią stovyklą, atstovė Tilda Jönsson, direktorė – Eglė Grucytė, kapelionas – kun. Raimondas Stankevičius, o futbolo subtilybių mokė treneriai – Aleksandras Rancevas iš Kauno ir Romas Škudas iš Kėdainių.

Tiek direktorė, tiek kapelionas pasidžiaugė, jog tokio pobūdžio pirmais metais organizuota stovykla nestokojo gerų atsiliepimų. O kodėl gi vaikams taip patiko stovykla ir kodėl jie nori sugrįžti į ją kitais metais? Tos penkios dienos buvo pilnos įvairiausios veiklos, pokalbių, siekiant labiau pažinti Dievą, ir nuostabių

akimirkų, dėl kurių kiekvienas – tiek vaikas, tiek vadovas – dar ilgai jaus nostalgiją.

Stovyklautojai pradėjo rinktis birželio 23 dienos ryte ir jau suskirstyti į būrius visi keliavo į pamaldas.

Pirmosios dienos tema buvo *Žaisiti pagal Dievo taisykles*. O pradedant taisyklėmis, visuomet svarbu prisiminti ir visų svarbiausias taisykles – Dešimt Dievo įsakymų. Be abejo, susirinkę berniukai nepažinojo vieni kitų, tad kiekvieno būrio užduotis buvo įsiminti savo kambario draugų vardus ir sugalvoti būrio pavadinimą bei prisistatymą. Kadangi stovykla nebuvo didelė – ir vaikų, ir vadovų buvo skalsu, labai tiko suorganizuoti susipažinimo žaidimai ir tarp būrių. O berniukų grupių pavadinimai buvo iš tiesų originalūs: mažesnieji sportininkai pasivadino *Boots 'ais*, o vyresnėliai labai filosofiskai – *Nežinai*. Na, o vaikų skaičius buvo toks, kad suteikė stovyklai jaukumo ir artumo nuotaiką.

Antroji stovyklos diena buvo kupina sporto ir aktyvios veiklos. Jos tema – *Siekiant tikslo*. O dienos eilutė iš Laiško kolosiečiams 3, 23 skamba taip: *Ką tik darytumėte, darykite iš širdies, kaip Viešpačiui, o ne*

žmonėms... Kiekvieną rytą, kad nestokotų energijos visą dieną, atsikėlęs jaunimėlis pasimankštindavo, sočiai papusryčiaudavo ir pirmučiausiai susirinkdavo Biblijos pamokėlėms. Pamokėlių metu buvo skaitomas Šventasis Raštas, nagrinėjamos Biblijos eilutės, skaitomos sportininkų istorijos, susijusios su tos dienos tema, atliekamos įvairios užduotėlės, kad būtų lengviau įsiminti tai dienai skirtas eilutes. Po to sekdamo judrioji dienos dalis – treniruotės, kurios vykdavo didžiuliame ir naujai įrengtame Kėdainių miesto futbolo stadione. Tačiau diena tuo nesibaigdavo, nes kiekvieną vakarą, pasistiprinę, po vakarienės, visi traukdavo laukan žaisti žaidimų. Antradienį visa stovykla žaidė legendinį *Kazokai ir plėšikai* žaidimą. Linksmų slėpynių ir gaudynių netemdė net ir be perstojo pliaupės lietus. Tikriems sportininkams nėra blogo oro!

Po įtempto antradienio kiek pavargę, bet susidomėję trečiadienį vaikai keliavo į Teismą. O ten jie buvo supažindinti su advokato darbu, teisėjo pareigomis bei žaidimo metu galėjo patys pabūti jais. Be to, teisėja leido paliesti, apžiūrėti net savo mantiją bei grandinę! O po įdomios

ekskursijos, pamaldų Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčioje bei vėliau pora valandų trukusios įtemptos treniruotės, kurioje ir vadovams buvo suteikta galimybė įspirti įvartį, visus stovyklautojus pagrobė ir visą vakarą įkaitais išlaikė piratai. Tik tie piratai nebuvo pikti ir, sekdami nuorodomis, pagrobtieji rado nuostabų ir skanų lobį – būrių nuotraukas su saldainiais.

Trečiosios dienos tema buvo *Gyventi, patinkant Dievui*.

Ketvirtadienis buvo dar įspūdingesnis, kadangi vaikus aplankė policininkai. Nesijaudinkite, vaikai nepadarė nieko blogo. Kauno apskrities VPK Kėdainių rajono policijos komisariato policininkai informatyviai ir įdomiai papasakojo apie savo darbe naudojamą priemonę, tokias kaip apsauginės liemenės, tarnybiniai ginklai, elektros impulso šautuvai, antrankiai ir kita. Taip pat vaikams priminė, jog policija ne tik baudžia, bet ir saugo. Vaikai policininkus tiesiog užvertė savo klausimais, pareigūnai vos spėjo atsakinėti į jų užduodamus klausimus!

Priešpaskutinės dienos vakare paskutinį kartą visa stovykla žaidė judrius vakaro žaidimus, pasidalijo pliusais ir minusais bei dėkingumo žodžiais, užkando šašlykinėje kunigo Raimondo keptų bulvių bei išsidalijo draugystės laiškėlius iš stovyklos pašto. Ir visą dieną nuo lūpų ir iš minčių nedingo tokia graži pažadu persmelkta dienos eilutė iš Laiško hebrajams 13, 5: *Niekada aš tavęs nepamesiu ir neapleisiu*.

Na, o išaušus paskutinei stovyklavimo dienai, vėl visi patraukė link didžiojo stadiono, kur „Daugiau nei auksas“ komandos rungsi prieš kėdainiečių futbolininkus. „Daugiau nei auksas“ komanda vienas rungtynes laimėjo, o kitas sužaidė lygiosiomis! Juk ne veltui penkias dienas treniravosi (ir ne tik tuo buvo gyvi)!

Aišku, visų įspūdžių ir stovykloje vyravusių emocijų neįmanoma perteikti žodžiais, tačiau kiekvieno vadovo, trenerio, kapeliono ir direktorės širdį glostė ne tik vaikų mieli žodžiai atsisveikinant, stiprūs apsikabinimai, bet ir klausimai, kada vėl susitikime ir kada jau kita stovykla!

Simona Česnakaitė

Lichtenšteino evangelikų Bažnyčios atstovų viešnagė

2014 m. liepos 1 d. Vilniuje privačiai viešėjo Lichtenšteino evangelikų Bažnyčios vyresniųjų tarybos pirmininko pavaduotojas Fritz Erb su žmona. Šia proga svečiai susitiko su mūsų Bažnyčios atstovais ir aptarė tolesnius partnerystės reikalus.

Susitikime iš Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios pusės dalyvavo kun. Rimas Mikalauskas, Konsistorijos prezidentas kurt. Petras Romualdas Puodžiūnas ir kurt. Renata Bareikienė.

Susitikime buvo pasidalyta naujienomis apie pokyčius, senus ir naujus iššūkius Bažnyčiai Lietuvoje ir Lichtenšteine. Svečiai minėjo, jog Lichtenšteino evangelikų bendruomenė nori toliau remti Lietuvos reformatų misiją. Sutarta, jog parama veiksminga tuomet, kai aukotojai patys įsitraukia į misiją, ja domisi asmeniškai. Sykiu, svečiai buvo paklausti, kaip ir kuo Lietuvos evangelikai galėtų prisidėti prie krikščioniškos tarnystės Lichtenšteine. Šį klausimą svečiai perduos grįžę namo savo bendruomenei. Yra skirtingų Dievo dovanų ir jomis esame pašaukti dalintis...

Lichtenšteino kunigaikštystė yra, kaip ir Lietuva, katalikiškas kraštas. Protestantai (tarp jų ir didžioji dauguma – evangelikai reformatai) į Lichtenšteiną ėmė gausiai keltis XIX amžiuje, kuomet šalies valdovas – kunigaikštis pakvietė šveicarų verslininkus investuoti į kunigaikštystės ekonomiką, prasidėjo fabriku statybos. Nuo tada ir pradėjo oficialiai veikti pirmoji evangelikų bendruomenė šioje kunigaikštystėje.

Šiuo metu Lichtenšteine gyvuoja dvi protestantų bendruomenės: didesnė – reformatų ir mažesnė – liuteronų.

Nors evangelikų reformatų bendruomenė nėra didelė, tačiau domisi ir siekia pagelbėti giminingoms Bažnyčioms kitose šalyse. Lietuvoje ilgą laiką talkinuso kun. Erhardo Mischės iš Vokietijos iniciatyva Lichtenšteino reformatų bendruomenė užmezgė santykius su Reformatų bažnyčia Lietuvoje. Lichtenšteino evangelikai finansiškai ne kartą parėmė Medekių vaikų namus, jose vykdomą dvasinį darbą. Iš jų aukų didele dalimi išlaidoma vaikų namų kapeliono tarnystė, taip pat yra prisidėję paremiant automobilio, skirtą dvasininkų tarnystei, įsigijimą, Bažnyčios spaudos leidybą.

Lietuvoje šios bendruomenės atstovai, kunigai lankėsi ne kartą. Lichtenšteine pabuvojo Lietuvos evangelikų reformatų generalinio superintendente pareigas ėjęs kun. Rimas Mikalauskas. Paskutinį kartą Lichtenšteino sostinėje Vaduce įsikūrusią evangelikų bažnyčią 2011 metais oficialiai aplankė Lietuvos ev. reformatų Konsistorijos prezidentas šviesios atminties kurt. dr. Mykolas Mikalajūnas, kuomet buvo minimos šios bendruomenės 130-osios veiklos metinės.

InfoRef.Lt

Vaikų stovykla „Karalius Dovydas“

Liepos 5–12 d. Nemunėlio Radviliškyje šurmuliavo Lietuvos evangelikų reformatų jaunimo draugijos „Radvila“ vaikų stovykla „Karalius Dovydas“.

Laurynas Jankevičius

Pasibaigus stovyklai, jos direktorius Laurynas Jankevičius Nem. Radviliškio stovyklos laikraštyje „NemRad“ o žinios“ į klausimą „Kas man ši stovykla yra?“ rašo: *Iš pradžių – tai kuklumas ir nejaukumas, bet jau po kelių akimirkų viskas perauga į naujų draugų suradimą, bendravimą, žaidimus, juokus, džiaugsmą, vaidinimus, giesmes, Dievo meilės pažinimą, dar džiaugsmo ir juoko pliūpsniai, apsikabinimai ir galiausiai baigiasi ašaromis, meilės laiškučiais ir neapsakomu kitos vasaros laukimu...*

Jo pavaduotojas Gintaras Pelanis irgi atvirauja: *Dievas padovanojo mums gerą orą, gerus žmones, gerą maistą, šiltą upės vandenį, nuostabių vaikus, jų šypsenas ir juoką. Dėkoju visiems savanoriams, kurie prisidėjo prie stovyklos įgyvendinimo. Dėkui Tėveliams, kurie pasitikėjo mumis ir patikėjo mums savo vaikus ir jų brangią vasaros savaitę. Dėkoju visiems prisidėjusiems, nes jų dėka stovykla buvo geresnė. Tikiuosi išpildėme Jūsų lūkesčius ir lauksime Jūsų vaikų kitamet...*

Stovyklos dvasinis vadovas Diddi (Dieter Gartmann), dalydamasis šių metų stovyklos išpūdžiais, primena: *Karalius Dovydas buvo labai įdomus žmogus. Šiomet būtent jis lydėjo mus, kelionėje per visą šią stovyklą. Mes išmokome, kad jis buvo puikus dainininkas, sumanus kovotojas, puikus lyderis, tikras draugas ir, svarbiausia, jis buvo asmuo, kurio gyvenime Dievas vaidino didžiulį*

Dieter Gartmann

vaidmenį. Jis padarė gerų dalykų lygiai, kaip padarė ir blogų, tačiau niekuomet neprarado ryšio su Dievu. Dovydas visada suprato, kad jis yra atsakingas prieš Viešpatį, jis galėjo pasakyti: „dėkui“ – už gerus dalykus, kurie jau nutiko, taip pat jam buvo nesunku ištarti: „iš visos širdies atsiprašau“, – už tai, ką blogo jis pats nuveikė. Jis mokėsi iš savo klaidų, tam, kad ateityje galėtų padaryti kuo daugiau gero.

Taigi karalius Dovydas – didis pavyzdys mums visiems, kaip mes galime nugyventi savo gyvenimą

nenutraukdami ryšio su Dievu. Tokio ryšio ir linkiu tiek stovyklos dalyviams, tiek jų vadovams.

Jei jums pavyks tai padaryti, esu tikras, kad jūsų gyvenimai bus ypatingai įdomūs kasdien susiduriant su naujomis kliūtimis ir jas įveikiant.

Niekuomet nepamirškite: „Mes niekuomet nesame vieni, kad ir kur beeitume“, – taip moko Dovydo 23-čioji psalmė.

O vyresnieji stovyklautojai, kuriems teks atsisveikinti su stovykla visiems laikams, rašo: *NemRad'as* [Nemunėlio Radviliškis – red. pastaba] – *nepaprasta stovykla. NemRad'as turi tai, ko neturi jokia kita stovykla. Šią stovyklą supa meilė, šiluma, nuoširdumas, gėris ir visa kita, kas gera. Šioje stovykloje skamba juokas, o paskutinėmis dienomis rieda ašaros. Taip sunku būna palikti vadovus, vaikus ir visus prisidėjusius prie šios nuostabios stovyklos. Liūdna ir dėl to, jog žinome, kad galbūt niekada nebegrįšime uodų sukandžiotomis kojomis iš Kazokų, niekada nebeieškosime lobio. Galbūt daugiau niekada nebeateisim į mankštą, kurios taip nemėgome (atsiprasšome Andriaus). Bet mes kartu ir džiaugiamės!*

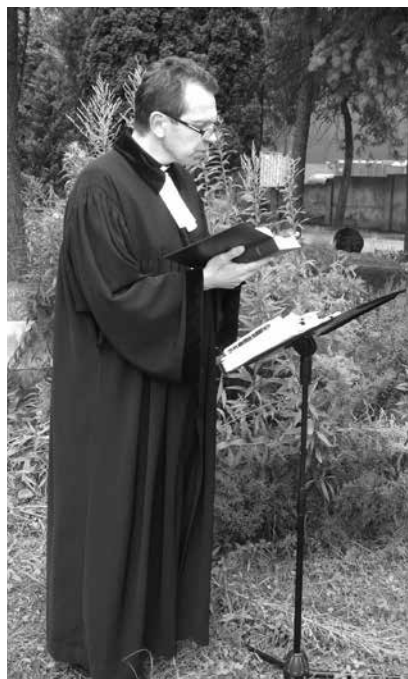
Susiradome naujų draugų, dirbome nuostabiose komandose su nuostabiausiais vadovais ir gyvenome nuostabiausioje vietoje. Net neįsivaizduojate, kokie mes esame dėkingi už šią stovyklą.

ĄČIŲ JUMS, mieli vadovai...

Iš www.ref.lt

Kapų šventė Vilniuje

Mes norime, broliai, kad jūs žinotumėte tiesą apie užmiegančiuosius ir nenusimintumėte kaip tie, kurie neturi vilties. Jeigu tikime, kad Jėzus numirė ir prisikėlė, tai Dievas ir tuos, kurie užmigo susivieniję su Jėzumi, atsives kartu su juo. / 1 Tes 4, 13–14/

Kunigas Raimondas Stankevičius

Liepos 11 dienos p vakare vilniečiai reformatai rinkosi į Sudervės kapinių šventę maldoje paminėti savo artimųjų, draugų.

„Evangelikų reformatų kapinės yra Kristaus Bažnyčia po atviru dangumi – tikėjimo tvirtovės su ištikimomis šventųjų igulomis,“ – rašė kun. R. Mikalauskas. „Dievo Žodžio mokinių dėmesys geriems

senolių tikėjimo pavyzdžiams, pagarba tėvams ir motinoms yra laidas gyvajam Dievo Surinkimui ilgai gyventi šioje žemėje, kurią mums davė VIEŠPATS“.

Prisiminti iškeliavusius Amžinybės giesmės ir malda į Vilniaus Sudervės kapines atėjo nedidelis būrelis vilniečių. Šiais metais tai pirmas toks susirinkimas gamtoje. Paminėjome šiose kapinėse palaidotus mūsų mylimus buvusius parapijiečius: Florenciją ir Leoną Kuginius, Palmyrą Kriškiūnaitę, iki Vilniaus parapijos atsikūrimo mirusius Olgą ir Alfredą Kvedaravičius, Daratą Kvedaravičienę, taip pat čia palaidotus Joną ir Olgą Mizarus, Praną Pažūšį, pernai šiose kapinėse atgulusią vieną iš seniausiųjų mūsų parapijiečių – Olgą Tamulėnaitę Mykolaitienę.

Dar vienai Kapų šventei vilniečiai susirinks Rokantiškių kapinėse rugpjūčio 22 d., o vasaros Maldų ir giesmių surinkimus gamtoje užbaigsime ant Dubingių piliakalnio tradiciniu, jau penktuoju pagerbimu kunigaikščių Radvilų ir kitų reformatų, palaidotų buvusios bažnyčios ir jos šventoriaus vietoje XVI–XVII a., pirmąjį rugsėjo šeštadienį.

„V.r.ž.“ inf.

Paroda apie religijų įvairovę Lietuvoje

Birželio 16 d. Kaune „Vytauto Didžiojo universiteto menų galerijoje 101“ įvyko fotografijų parodos „Religinės įvairovės pažinimas Lietuvoje“ atidarymas. Ši paroda yra Naujųjų religijų tyrimų ir informacijos centro (NRTIC) kartu su Lietuvos žurnalistų sąjunga (LŽS) vykdomo projekto „Religinės įvairovės pažinimas ir sklaida Lietuvoje“ dalis.

NRTIC direktorė, VDU Sociologijos katedros vedėja doc. dr. Milda Ališauskienė, pristatydama parodą,

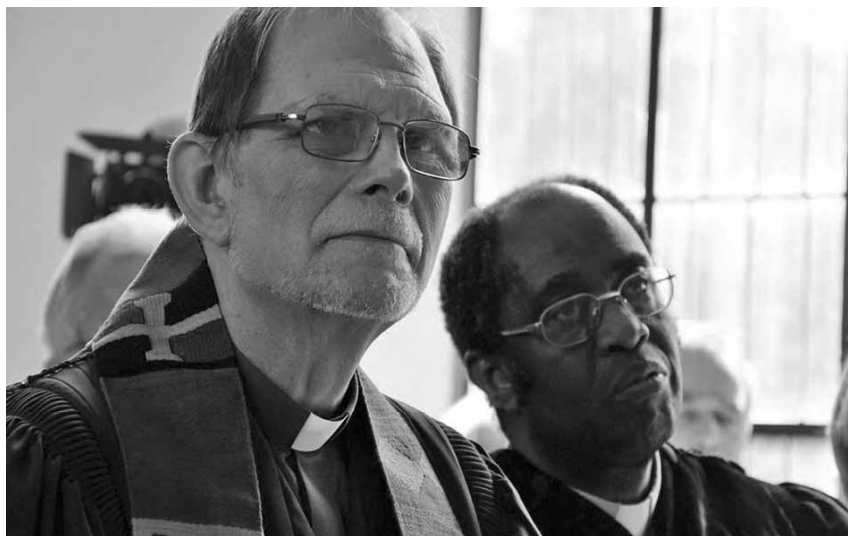
sakė, kad pradžioje buvo sumanyta praskleisti nepripažintų religinių bendruomenių gyvenimo šydą, bet vėliau nutarta skelbti nuotraukas ir iš valstybės pripažįstamų religinių bendruomenių. Fotografijose įamžintos Pastarųjų dienų šventųjų Jėzaus Kristaus bažnyčios (mormonų), stačiatikių, judėjų, evangelikų reformatų, katalikų, bahajų bendruomenės, senovės baltų tikėjimo, Krišnos sąmonės judėjimo, Jehovos liudytojų, musulmonų sunitų, kvakerių

bendruomenių kasdienio gyvenimo ir švenčių akimirkos. Tikimasi, kad paroda prisidės prie religinės įvairovės pažinimo sklaidos, tolerancijos kitaip mąstančiam, kitaip tikinčiam ugdymo bei žmonių teisės reikšti savo įsitikinimus, religijos laisvės Lietuvoje puoselėjimo. Kilnojama paroda jau pabuvojo Vilkaviškyje ir Utenoje, o iš Kauno keliaus į Alytų, Telšius, Šiaulius ir kt. miestus. Vilnių pasieks spalio 15 d.

„V.r.ž.“ inf.

PASAULINĖS REFORMUOTŲ BAŽNYČIŲ UNIJOS

naujienos

Chrisas Fergusonas ir Setri Nyomi generalinio sekretoriaus įvesdinimo pamaldose

Generaliniu sekretoriumi išrinktas Chrisas Fergusonas

Pasaulinės Reformatų Bažnyčių unijos (PRBU, angl. WCRC) generaliniu sekretoriumi išrinktas Chrisas Fergusonas.

Po intensyvių paieškų Ch. Fergusoną minėtoms pareigoms išrinko PRBU vykdomasis komitetas.

PRBU pereina į naują reikšmingą atsinaujinimo ir transformavimosi etapą. Jaučiuosi sujaudintas ir pakylėtas dėl naujojo pašaukimo, įpareigojimo prisidėti prie šio bendrystės ir teisingumo atnaujinimo, – pasakė Ch. Fergusonas.

Esu įsitikinęs, kad Chrisas Fergusonas bus puikus generalinis sekretorius, – kalbėjo Cliftonas Kirkpatrickas, paieškos komiteto vadovas, – *ir viliousi, kad jam vadovaujant PRBU pasieks didelių dalykų.*

Labai svarbu, kad šioje naujoje vietoje (PRBU būstinė perkelta į Hanoverį šiais metais – „V.r.ž.“ past.) mes turime žmogų, turintį solidžią ekumeninio bendradarbiavimo patirtį, kuri reikalinga norint palaikyti PRBU matomą ir darbingą. Chrisas kaip tik toks ir yra, jis turi ekumeninę patirtį visuose lygiuose – nuo vietinio iki globalaus, – mintimis pasidalijo Jerry's Pillay's, PRBU prezidentas.

Ch. Fergusonas gimė Kanadoje, kunigo ordinuotas Jungtinėje Kana-

dos Bažnyčioje ir tarnavo kunigu ne tik Kanadoje, bet ir Artimuosiuose Rytuose, įvairiose Lotynų Amerikos vietose bei turėjo įpareigojimų Jungtinėse Tautose. *Labai džiaugiuosi, kad buvo išrinktas Chrisas,* – sakė Setri Nyomi, esamasis generalinis sekretorius. *Manau, kad jis sugebės suaktyvinti šią organizaciją kaip teisingumui įsipareigojusią bendrystę. Aš pažįstu Chrisą jau daug metų ir tikiu, kad jis yra tinkamas asmuo šioms pareigoms šiuo metu ir šioje vietoje.* Abiejų organizacijų – PRBU ir jos pirmtako Pasaulinio reformuotų Bažnyčių aljanso – generalinis sekretorius Nyomi ištarnavo maksimalų laikotarpį – dvi kadencijas (14 metų). Jis liks savo pareigose iki rugpjūčio pabaigos.

Ch. Fergusonas su žmona Susana persikels iš Bogotos (Kolumbija) į Hanoverį šią vasarą. Pareigas jis pradės eiti rugpjūčio pirmąją, pamažu perimdamas jas iš Setri Nyomi.

Chrisas Fergusonas buvo įvesdin-tas į generalinį sekretorių sekmadienį, gegužės 18 dieną, per pamaldas Hanoverio reformatų bažnyčioje.

Iš www.WCRC.ch, Reformed Communiqué, 2014 m. birželis, išvertė Povilas Jašinskas.

Vokietija išsirinkta kitai generalinei asamblėjai

Pasaulinė Reformuotų Bažnyčių Unija (PRBU) grįžta į XVI amžiaus Reformacijos gimimo vietą, siekdama parodyti, kad šis įvykis dabar priklauso viso pasaulio krikščionims.

Savo posėdyje gegužyje PRBU vykdomasis komitetas nusprendė surengti 26-tą generalinę asamblėją Erfurte, Vokietijoje, 2017 metais. PRBU susitinka generalinėse asamblėjose kas septyneri metai.

Šis renginys pažymės 500-tąsias metines nuo tada, kai Martynas Liuteris paskelbė savo 95 tezes ant pilies bažnyčios Vitenberge, Vokietija, durų. Vitenbergas kartu su kitomis istorinėmis Reformacijos vietovėmis vaidins svarbų vaidmenį generalinėje asamblėjoje, nors daug darbinių posėdžių vyks Erfurte.

„Asamblėjos organizavimas mums primena, kad Vokietija yra tik viena maža provincija didžiuliame pasauliniame krikščioniškų Bažnyčių žemėlapyje,“ – pasakė Peter Bukowskis, Reformatų Aljanso – vienos iš keturių Vokietijos Bažnyčių narių, kurios bus asamblėjos organizatorės, prezidentas, – todėl labai svarbu išplėsti šio jubiliejaus perspektyvą.“

Vienas iš 26-tosios generalinės asamblėjos tikslų yra pakviesti kitų tradicijų krikščionis prisijungti prie metinių Vokietijoje ir po to paskleisti šventimą visame pasaulyje.

„Vokietijos pasirinkimas 2017 metams rodo, kad Reformacija priklauso visam pasauliui, tačiau taip pat siekia parodyti naujus supratimo, kaip Bažnyčios kviečiamos dirbti kartu, būdus,“ – pasakė Jerry's Pillay, PRBU prezidentas. „Mes tikimės nuostabaus šventimo, kuris apims žmones kiekviename kontinente.“

Vykdomasis komitetas taip pat

parinko temą generalinei asamblėjai: „Gyvasis Dieve, atnaujink ir perkeisk mus.“

„1517 metų Reformacija buvo dėl Bažnyčios atnaujinimo,“ – pasakė Setri Nyomi, PRBU generalinis sekretorius. „Ši asamblėja surinks mūsų Bažnyčias iš viso pasaulio, siekiant apmąstyti, kaip Bažnyčia atsinauja šiandien ir kaip mes esame kviečiami būti Dievo pasiuntiniais dėl transformacijos ir teisingumo.“

Vokietija buvo pasirinkta po to, kai visų PRBU Bažnyčių narių buvo paprašyta pateikti savo pasiūlymus tapti renginio organizatorėmis. Be keturių Vokietijos Bažnyčių, viena pasaulio pietinių Bažnyčių narių taip pat išreiškė susidomėjimą.

Po išsamios analizės ir diskusijų buvo pasirinktas Erfurtas. Buvo atsižvelgta į keletą priežasčių, įskaitant ir Erfurto ryšį su Liuteriu – XV a. pabaigoje Liuteris čia studijavo, buvo augustiniečių vienuoliu.

Erfurte yra Centrinės Vokietijos Evangelikų Bažnyčios – vienos iš Evangelikų Bažnyčių Sąjungos (vok. UEK) Bažnyčių, su kuria PRBU dirba siekdama sustiprinti savo ryšius, centrinę būstinę.

Vykdomasis komitetas taip pat paskyrė asamblėjos planavimo komitetą, o p. Lisa Vander Wal iš Reformatų Bažnyčios Amerikoje, jo vadove.

Generalinė asamblėja yra pagrindinis vadovaujantis PRBU organas. Vykdomasis komitetas, kurį renka generalinė asamblėja, veikia kaip vadovaujanti PRBU taryba tarp asamblėjų, rinkdamasi posėdžiams kasmet.

Iš www.WCRC.ch
Reformed Communiqué,
2014 m. birželis,
išvertė Povilas Jašinskas

Paminklas Salaspilio mūšiui atminti Biržuose

Valstybės dieną, liepos 6-ąją, Biržuose, Širvėnos ežero pakrantėje, buvo atidengtas Salaspilio mūšį įamžinantis paminklas. Iškilmingą paminklo atidarymą lydėjo teatralizuota istorinė improvizacija ir senovinės patrankos šūviai.

Į paminklo atidarymą buvo atvykę kadenciją baigiantis Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius, Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vadas generolas majoras Almantas Leika, paminklo idėjos autorius Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktoriaus pav. Arvydas Pociūnas, R. katalikų vyskupas Lionginas Virbalas, evangelikų reformatų vicesuperintendentas kun. Rimas Mikalauskas, Biržų R. katalikų klebonas Algis Neverauskas, Seimo narys Aleksandras Zeltinis, šauliai ir kt. Paminklą ažuolo vainiku apjuosė Rinkuškių kaimo, netoli kurio ir pastatytas paminklas, bendruomenė.

Salaspilio mūšis įvyko 1605 m. rugsėjo 27 d. dabartinės Latvijos teritorijoje, netoli Rygos. Tai didžiausias mūšis 1600–1611 m. kare su Švedija, kuri siekė užimti rytinį Baltijos jūros pakraštį ir dominuoti Baltijos jūros pakrantėse.

Salaspilio mūšyje Lietuvos kariuomenė – 4000 karių, vadovaujami Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiojo etmono Jono Karolio Chodkevičiaus, nugalėjo tris kartus didesnę Švedijos karaliaus Karolio IX kariuomenę.

Mūšyje buvo nukauta tik 70–100 lietuvių, per 200 karių sužeista. Švedų žuvo apie 9000 karių, dar 1500 karių paimta į nelaisvę. Lietuviams atiteko 66 švedų vėliavos, 11 lauko patrankų.

Tai buvo viena įspūdingiausių Lietuvos kariuomenės pergalių, po kurios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės etmonas Karolis Chodkevičius tapo vienu žymiausių Europos karvedžių. Lietuvos kariuomenei laimėjus Salaspilio mūšį, Lietuvos–Lenkijos karalystė išsaugojo labai svarbų Rygos miestą ir savo įtaką išlaikė Livoniją.

„V.r.ž.“inf.

Vengrijos reformatų Bažnyčios vyskupui emeritui KAROLIUI TOTUI

Aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė išnyko... /Apr 21,1/

2014 m. birželio 16 d. eidamas 84-uosius metus mirė Vengrijos reformatų Bažnyčios Dunojaus distrikto vyskupas emeritas dr. Karolis Totas.

Karolis Totas (Karoly Toth) gimė 1931 m. balandžio 3 d. Győrszeme bažnytkaime, Vengrijoje. Vidurinį išsilavinimą įgijo baigęs Reformatų kolegiją Papoje, toliau studijavo Vengrijos reformatų teologijos akademijoje ir ją baigęs 1956 m. buvo ordinuotas kunigu.

1958 metais kun. Karolis Totas buvo išrinktas Krikščionių taikos konferencijos (angl. CPP), kurios būstinė buvo Prahoje, sekretoriumi, 1971 m. – generaliniu sekretoriumi, 1978 m., šią pareigybę pervadinus, – prezidentu.

1977 metais kun. Karolis Totas buvo išrinktas Vengrijos reformatų Bažnyčios Dunojaus distrikto vyskupu ir paskirtas Kalvino aikštės reformatų bažnyčios Budapešte kunigu.

Nuo 1982 iki 1987 metų Karolis Totas išrenkamas Vengrijos reformatų Bažnyčios Sinodo viceprezidentu ir vykdomuoju vyskupu iki 1989 metų.

Nuo 1977 iki 1989 metų dr. Karolis Totas buvo Pasaulinės Reformatų Bažnyčių Sąjungos viceprezidentas. 1959–1977 metais dr. K. Totas – Vengrijos Biblijos draugijos sekretorius,

1985–1990 m. – Vengrijos ekumeninės Bažnyčių Tarybos prezidentas. Nuo 1991 metų iki mirties buvo Ekumeninio mokslo tyrimo centro (angl. Ecumenical Research Center) prezidentas.

Dr. K. Totas priklausė Vengrijos žurnalistų (nuo 1975 m.) ir Vengrijos–Izraelio draugystės asociacijoms, o 1988–1990 metais buvo Vengrijos parlamento narys.

1981 metais spalio 4 d. dr. Karolis Totas, būdamas Krikščionių taikos konferencijos pirmininkas ir Vengrijos reformatų Bažnyčios Dunojaus distrikto vyskupas, kaip Pasaulinės reformatų sąjungos viceprezidentas pirmą kartą apsilankė Biržuose, pralaužęs sovietų geležinę uždangą, ir savo vizitu labai sustiprino Lietuvos reformatus. Dr. K. Totas

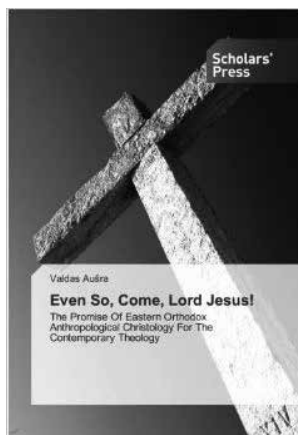
dalyvavo Pjūties padėkos pamaldose, sakė pamokslą, perdavė sveikinimus nuo broliškos Vengrijos reformatų Bažnyčios, nuo Pasaulio reformatų sąjungos, kuri tuomet jungė 151 Bažnyčią su apie 60 tūkstančių tikinčiųjų, ir Krikščionių taikos konferencijos, kurios prezidentu jis buvo. Pasiklausyti svečio iš užsienio Biržų bažnyčia vos sutalpino per 1000 tikinčiųjų. Šios pamaldos įsimintinos ir dėl to, kad tai buvo paskutinės Lietuvos reformatų superintendente kun. Povilo Jašinsko pamaldos Biržų bažnyčioje.

Antrą kartą dr. K. Totas lankėsi Biržuose 1989 m. balandžio 14 d. kaip Pasaulinės reformuotų Bažnyčių sąjungos delegacijos, kurios sudėtyje buvo kunigų iš Pietų Korėjos, Prancūzijos, Olandijos, JAV, Šveicarijos, Čekoslovakijos, vadovas.

Lietuvos evangelikų reformatų Sinodas sekmadienio sesijų uždarymo pamaldose Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje maldoje paminėjo vyskupo emerito dr. Karolio Toto atminimą. Sinodo aktų memorialų knygoje, šalia kitų Lietuvos evangelikų reformatų Sinodui nusipelnusių asmenų, vietos skirta ir Vengrijos reformatų vyskupo emerito dr. Karolio Toto atminimui.

Vyskupo emerito dr. Karolio Toto atminimui skirtos pamaldos buvo laikomos Budapešto Kalvino aikštės bažnyčioje birželio 30 d.

InfoRef.Lt

Dr. Valdo Aušros knygos „Even So, Come Lord Jesus!“ („Ateik, Viešpatie Jėzau!“) pristatymas. Inf. 16 psl.

I N F O R M A C I J A

Birželio 21–22 d. Biržuose įvyko eilinis Lietuvos evangelikų reformatų Sinodas, kuriame pirmą kartą Lietuvos reformatų Bažnyčios istorijoje buvo priimtas kanonas dėl pasirašymo su Sveikatos apsaugos ministerija *Susitarimo* dėl Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios sielovados patarnavimų teikimo sveikatos priežiūros įstaigose. Dokumentą antrą Sinodo dieną prieš pamaldas iškilmingai pasirašė sveikatos ministras Vytenis Povilas Andriukaitis ir Lietuvos reformatų generalinis superintendantas kun. Tomas Šernas. Sinodo uždarymo pamaldose dar dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo nariai Aleksandras Zeltinis su žmona Simin ir Povilas Urbšys su žmona Jūrate.

Biržų evangelikų liuteronų parapija **birželį** oficialiai, per vietinę spaudą paskelbė apie planus centrinėje Biržų miesto aikštėje, šalia Janonio aikštės, atstatyti sovietmečiu sunaikintą istorinę ev. liuteronų bažnyčią. Ši viltis pradėjo rusenti vos Lietuva atkūrė nepriklausomybę, tačiau tik dabar, kada parapija turi nuolatos Biržuose gyvenantį energingą kunigą Juozą Mišeikį, pradėta rimtai mąstyti. Pirmas žingsnis – kuo platesnis idėjos viešinimas, siekiant visuomenės palaikymo, ieškant galimų rėmėjų.

Birželio 27–28 d. Kėdainiuose ir Šetenuose vyko pirmasis Česlovo Milošo festivalis. Šio renginio vienas iš organizatorių – Kėdainių krašto muziejaus direktorius Rimantas Žirgulis. Festivalis, surengtas rašytojo gimimo dienos (gimė 1911 m. birželio 30 d.) išvakarėse, pradėtas moksline konferencija „Česlovas Milošas kaip tapatybės fenomenas“. Joje, greta kitų iškilų mokslininkų, pranešimą „Atminties daugiabalsiškumas šiandieninėje Lietuvoje: tarp grėsmių ir naujų tapatybių“ skaitė kaunietė reformatė Vytauto Didžiojo universiteto lektorė dr. Jurga Jonutytė. Pirmosios dienos vakare festivalio lankytojai išgirdo Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčioje nuostabų XVII a. pradžios Italijoje ir karaliaus Zigmanto Vazos dvare skambėju-

sių madrigalų koncertą „Stagione d'Amore“, kurį atliko choras ir konsortas „Brevis“ (vadovai Gintautas Venislovas ir Darius Stabinskas).

Liepos 1 d. į pirmąjį posėdį susirinkęs naujos kadencijos Vilniaus universiteto Senatas naująja Senato pirmininke slaptu balsavimu išrinko prof. dr. Dainorą Pociūtę-Abukevičienę, Filologijos fakulteto Lietuvių literatūros katedros vedėją, Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos narę, autorę monografijų „Maištininkų katedros“, „Abraomas Kulvietis“ ir kt. Jos moksliniai interesai platus: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros ir literatūros istorija, Reformacija Lietuvoje ir Prūsijos Kunigaikštystėje, Lietuvos religinės minties istorija, tarpkonfesinė XVI–XVII a. polemika, Lietuvos ir Italijos kultūriniai ryšiai, protestantų raštija.

Liepos 8 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos renginiu „Poetui, vertėjui, publicistui, ev. reformatų Bažnyčios superintendantui kun. Adomui Šernui – 130“ buvo paminėtas Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios superintendantas, kunigas Adomas Šernas. Pranešimą skaitė žurnalistė, rašytoja Aurelija Arlauskienė, dalyvavo Muzikos ir teatro akademijos magistrė vargonininkė Aušra Pačegonytė, Vilniaus ev. reformatų „Giesmė“ ir „Pagirių dainorių“ choras, vadovė ir dirigentė Janina Pamarnackienė. Diskusijose kalbėjo Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos garbės pirmininkas Sigitas Kregždė, Vilniaus universiteto docentė, filosofė, sovietologė Nerija Putnaitė, žurnalistė Astrida Petraitytė.

Liepos 11 d. vidaus reikalų ministras Dailis Alfonsas Barakauskas susitiko su Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios generaliniu superintendentu kunigu Tomu Šernu. Susitikime aptarta galimybė vidaus reikalų sistemos institucijose paskirti evangelikų reformatų konfesijos kapelionus, kurie teiktų sielovados patarnavimus, vadovautų pamaldoms

ir jų apeigoms, vykdytų kitą sielovadinę veiklą. Evangelikų reformatų kapelionai veiktų visuomeniniais pagrindais tuose regioniniuose vidaus reikalų institucijų padaliniuose, kuriuose veikia šios religinės konfesijos bendruomenės. Pokalbyje ministerijos ir Bažnyčios vadovai sutarė per artimiausias dvi savaites parengti ir pasirašyti atitinkamą susitarimą.

Liepos 16 d. Vilniaus ev. liuteronų parapijos namuose buvo pristatyta Oak Lawn (JAV) Ziono liutuvų ev. liuteronų parapijos kunigo dr. Valdo Aušros knyga „Even So, Come Lord Jesus!“ („Ateik, Viešpatie Jėzau!“). Monografija parengta disertacijos „Ateik Viešpatie, Jėzau!: Rusų ortodoksų antropologinės kristologijos pažadas šių laikų teologijai“, dr. V. Aušros 2010 m. apgintos Čikagos liuteronų teologijos universitete (*Lutheran School of Theology at Chicago*), pagrindu ir išleista kol kas tik anglų kalba. Apie knygą kalbėjo ir renginį vedė LELB vyskupas Mindaugas Sabutis. Daug dėmesio buvo skirta ortodoksų ir liuteronų teologinių veiklų lyginamajai analizei – remtasi ortodoksų S. Bulgakovo, V. Loskio, reformato J. Moltmano ir liuteronų teoretiko E. Jungelio darbais.

Liepos 23 d. laikraštyje „Lietuvos žinios“ pranešama, kad nutarta Naujosios Vilnios bevardėms gatvėms suteikti Škotų, knygnešės Felicijos Bortkevičienės, pirmojo nepriklausomos Lietuvos finansų, susisiekimo bei prekybos ir pramonės ministro Martyno Yčo, Nepriklausomybės akto signataro Jokūbo Šerno ir kitų įžymių tarpukario Lietuvos žmonių vardus.

Liepos 30 d., Medininkų žudynių sukakties išvakarėse, į atminimo ir maldos vakarą „Budėkime dėl santarvės ir taikos“ Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje buvo susirinkę vilniečiai ir svečiai prisiminti ir pagerbti Medininkų pasienio poste ir kitose vietose žuvusius valstybės tarnautojus ir kitus pareigūnus, pasimelsti dėl taikos ir ramybės Lietuvai, Ukrainai ir visam pasauliui.

Sveikiname

Vargonininkę
AUŠRĄ PAČEGONYTĘ
sėkmingai užbaigusią
magistro studijas
ir birželio 20 d. gavus
muzikos magistro diplomą.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944
www.klion.lt

Sveikiname

Parapijietę GENĘ KNIŪKŠTIENĘ,
liepos 17 d. atšventusių 80-ies metų sukaktį.

Linkime sveikatos, sielai ramybės
ir gausios Dievo palaimos!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

GENUTEI

Vaikystė bėgo ir prabėgo –
Čepukai, Juodupės krantai...
Žinių čia Biržuos pasisėmus
Į mokslo aukštumas kopei.

Ir štai jau Vilniaus Alma mater,
Aukštieji mokslai ir draugai,
Krantais Vilnelės nubangavę
Jaunystės svajos ir džiaugsmi.

O metai lėkė, net skubėjo –
Ir nuvilnijo šitaip greit.
Tiktai širdis tikėt nenori,
Kad tiek galėjo jau praeit.

Ilgai, laimingai vis darbuokis
Šeimos jaukiausiam židiny.
Tegu viltis ir džiaugsmas lydi,
Jaunystė, plazdanti širdy.

K.N. ir A.N.

LAIDA EVANGELIKAMS

„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kiekvieną šeštadienį
10.30 val.

Laidos autorė
Ina Drąsutienė,
mob. tel. +370 686 59625,
el.paštas: inadra@takas.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

Parengė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

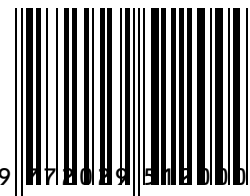
Redagavo, spausdino

Raimondas Natka,
Danutė Kavaliauskienė,
Damian Finer

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taiso ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.